

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ

НАКАЗ

26.03.2021

м. Київ

№ 583

Зареєстровано в Міністерстві юстиції України
08 липня 2021 р. за № 892/36514

Про затвердження Правил виклику бригад екстреної (швидкої) медичної допомоги та Порядку транспортування пацієнтів (постраждалих) бригадами екстреної (швидкої) медичної допомоги у заклади охорони здоров'я

Відповідно до [Закону України "Про екстрену медичну допомогу", статті 37 Основ законодавства України про охорону здоров'я, підпункту 5 пункту 3 розпорядження Кабінету Міністрів України від 29 січня 2020 року № 111-р "Про затвердження плану заходів щодо реалізації Концепції розвитку системи екстреної медичної допомоги", підпункту 7 пункту 1 постанови Кабінету Міністрів України від 16 грудня 2020 року № 1271 "Про норматив прибуття бригад екстреної \(швидкої\) медичної допомоги на місце події"](#) та з метою забезпечення доступності, своєчасності та підвищення якості екстреної медичної допомоги, що надається населенню України, зниження рівня інвалідності та смертності внаслідок нещасних випадків, травм та отруєнь, гострих порушень життєвих функцій людини внаслідок серцево-судинних, інших захворювань, зменшення економічних втрат, спричинених тимчасовою та стійкою непрацездатністю, збереження здоров'я, врегулювання питань щодо єдиної системи надання екстреної медичної допомоги населенню України та удосконалення служби екстреної медичної допомоги

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити такі, що додаються:
 - 1) Правила виклику бригад екстреної (швидкої) медичної допомоги;
 - 2) [Порядок транспортування пацієнтів \(постраждалих\) бригадами екстреної \(швидкої\) медичної допомоги у заклади охорони здоров'я](#);
2. Директорату медичного забезпечення (Ідоятова Є.) забезпечити подання цього наказу у встановленому порядку на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України.
3. Контроль за виконанням цього наказу покласти на першого заступника Міністра Садов'як І. Д.
4. Цей наказ набирає чинності з дня його офіційного опублікування.

Міністр

Максим СТЕПАНОВ

ПОГОДЖЕНО:

Голова
поліції України

Національної
Ігор КЛИМЕНКО

Уповноважений
Ради України з прав людини

Верховної
Л. ДЕНІСОВА

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства охорони здоров'я України
26 березня 2021 року N 583

ПРАВИЛА виклику бригад екстреної (швидкої) медичної допомоги

1. Ці Правила визначають єдині вимоги до виклику бригад екстреної (швидкої) медичної допомоги.

2. У цих Правилах термін "Виклик Бригади" вживається у такому значенні - це виклик бригади екстреної (швидкої) медичної допомоги (далі - Бригада) за єдиним телефонним номером екстреної медичної допомоги 103, за єдиним телефонним номером системи екстреної допомоги населенню 112, а також із застосуванням інших засобів зв'язку.

Інші терміни вживаються у значеннях, наведених в [Законі України "Основи законодавства України про охорону здоров'я"](#), [Законі України "Про екстрену медичну допомогу"](#).

3. Екстрена медична допомога на території України поза межами закладів охорони здоров'я (далі - ЗОЗ) надається Бригадами.

4. Бригада виїжджає за рішенням диспетчера оперативно-диспетчерської служби у випадках отримання інформації про такі скарги/симптоми пацієнта:

непритомності або порушень притомності;

судом;

раптового розладу дихання, відсутності дихання, неефективності дихання;

раптового болю в грудній клітці;

раптового головного болю, що супроводжується запамороченням і/або нудотою;

раптового порушення зору;

порушення мовлення, слабкості у кінцівках, що виникли раптово;

гіпо- та гіперглікемічної коми;

гострого болю в черевній порожнині чи/та поперековому відділі;

значної зовнішньої кровотечі, блювання кров'ю, кровохаркання;

ознак внутрішньої кровотечі (різке падіння артеріального тиску, наростання частоти пульсу, різка загальна слабкість та блідість шкіри тощо);

порушення перебігу вагітності (передчасні пологи, кровотеча, інше);

анафілактичної реакції, спричиненої різними чинниками;

укусів змій та павуків;

травм, які загрожують життю;

нещасних випадків будь-якого характеру;

теплового удару і переохолодження, які загрожують життю;

асфіксії всіх видів (утоплення, потрапляння сторонніх тіл у дихальні шляхи, удушення);

надзвичайних ситуацій будь-якого характеру;

гострих психічних розладів (з поведінкою, небезпечною для життя пацієнта та/або людей поруч);

інших станів, які загрожують життю та здоров'ю людини;

за запитом керівника Бригади для підсилення додатковою кількістю бригад.

5. Особи, які роблять виклик, повинні:

відповісти на всі запитання диспетчера, який приймає виклик;

назвати точну адресу виклику (район, населений пункт, вулицю, номер будинку, за наявності - номер квартири, поверх, номер під'їзду і код на дверях). Якщо найменування вулиці або номер будинку невідомі, необхідно уточнити шляхи під'їзду до місця виклику та його загальновідомі орієнтири;

назвати прізвище, ім'я, стать, вік пацієнта, якщо паспортні дані невідомі, необхідно вказати його стать і орієнтовний вік;

описати скарги і симптоми пацієнта;

повідомити, хто і з якого номера телефону викликає Бригаду;

за можливості забезпечити Бригаді безперешкодний доступ до пацієнта і необхідні умови для надання медичної допомоги;

за можливості ізолювати тварин, які можуть ускладнити надання медичної допомоги пацієнту, а також завдати шкоди здоров'ю і майну членів Бригади;

повідомити про можливі загрози для життя та здоров'я Бригади;

сприяти в транспортуванні пацієнта у спеціалізований санітарний транспорт Бригади;

у разі транспортування пацієнта до закладу охорони здоров'я бажано мати документ, який засвідчує його особу.

6. У випадках агресивної поведінки пацієнта або осіб поруч, зокрема тих, які перебувають у стані алкогольного, наркотичного або токсичного сп'яніння, гострого психічного розладу і є загрозою для здоров'я або життя членів Бригади, надання екстреної медичної допомоги і транспортування здійснюються у супроводі поліцейських, залучення яких відбувається після надходження повідомлення від працівника ЗОЗ на спецлінію "102" або ж за номером телефонів територіальних підрозділів поліції.

7. Рішення щодо термінового транспортування пацієнта за медичними показаннями до ЗОЗ приймає керівник Бригади.

8. Супровід пацієнта у спеціалізованому санітарному транспорті Бригади здійснюється лише однією особою з дозволу керівника Бригади.

9. Бригада не виїжджає:

до пацієнтів для виконання планових призначень лікаря з надання первинної медичної допомоги, а також для виконання ін'єкцій, інфузійної терапії, перев'язок, планової заміни катетерів, зондів, інших планових призначень та маніпуляцій;

до пацієнтів, які перебувають під наглядом лікаря з надання первинної медичної допомоги з приводу загострення хронічних захворювань і стан яких не вимагає надання екстреної медичної допомоги;

до пацієнтів для надання стоматологічної допомоги;

для видалення кліщів;

для видачі листків непрацездатності, виписування рецептів і заповнення будь-яких довідок, у тому числі про стан здоров'я, а також для надання судово-медичних висновків;

для транспортування трупів у патолого-анатомічні відділення і бюро судово-медичної експертизи.

10. Диспетчер оперативно-диспетчерської служби, у разі необхідності, супроводжує виклик шляхом надання рекомендацій особі, яка здійснила Виклик Бригади, щодо домедичної допомоги для базової підтримки життя.

11. Диспетчер з прийому викликів на підставі цих Правил може переадресувати виклик та надати рекомендації щодо звернення до відповідного ЗОЗ, вказавши його адресу та телефон.

У разі необхідності індивідуального вирішення нестандартної або конфліктної ситуації особи, які здійснювали виклик, мають право зателефонувати до старшого чергового медичного працівника оперативно-диспетчерської служби центру екстреної медичної допомоги та медицини катастроф.

**В. о. Генерального директора
Директорату медичного забезпечення О. Данилюк**

Зареєстровано
в Міністерстві юстиції України
08 липня 2021 р. за N 893/36515

ПОРЯДОК
транспортування пацієнтів бригадами екстреної (швидкої) медичної
допомоги у заклади охорони здоров'я

1. Цей Порядок визначає єдині вимоги до транспортування пацієнтів бригадами екстреної (швидкої) медичної допомоги у заклади охорони здоров'я (далі - ЗОЗ).

2. У цих Правилах термін "транспортування" вживається у такому значенні - це перевезення пацієнта, який знаходиться у невідкладному стані та потребує медичного супроводу до ЗОЗ.

Інші терміни вживаються у значеннях, наведених в [Законі України "Основи законодавства України про охорону здоров'я"](#), [Законі України "Про екстрену медичну допомогу"](#).

3. Транспортування пацієнтів бригадами екстреної (швидкої) медичної допомоги (далі - Бригада) здійснюється цілодобово.

4. Рішення про транспортування до ЗОЗ приймає керівник Бригади. Після огляду та надання екстреної медичної допомоги на місці події керівник Бригади, у разі наявності показань, повинен отримати згоду пацієнта, його родичів або законних представників на транспортування до ЗОЗ, крім випадків, передбачених [Законом України "Основи законодавства України про охорону здоров'я"](#).

5. Бригада здійснює транспортування до ЗОЗ, заповнивши електронну форму первинної медичної облікової документації N 114/о "Супровідний листок. Талон до супровідного листка", затверджену [наказом Міністерства охорони здоров'я України від 17 листопада 2010 року N 999](#), зареєстровану в Міністерстві юстиції України 03 лютого 2011 року за N 147/18885 (далі - форма N 114/о), за направленням на екстрену госпіталізацію (при відсутності такої можливості заповнюється паперова форма N 114/о).

6. Рішення про спосіб транспортування пацієнта приймає керівник Бригади.

7. Керівник Бригади повинен повідомити в оперативно-диспетчерську службу назву ЗОЗ, в який планується транспортування пацієнта.

8. Протягом усього часу транспортування медичні працівники Бригади повинні перебувати поряд із пацієнтом.

9. Транспортування здійснюється за клінічним маршрутом пацієнта, затвердженим Міністерством охорони здоров'я Автономної Республіки Крим,

структурними підрозділами з питань охорони здоров'я обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій, у ЗОЗ, у якому є можливість надати необхідний обсяг екстреної медичної допомоги при відповідному невідкладному стані.

10. У разі транспортування пацієнта, Бригада повинна надати інформацію про нього, що містить:

вік, стать пацієнта;

час інциденту та приблизний час транспортування у ЗОЗ;

попередній діагноз;

наявні симптоми/травми;

життєві показники (прохідність дихальних шляхів, частоту дихання, SpO₂, частоту серцевих скорочень/пульсу, показники артеріального тиску, стан притомності за AVPU);

обсяг виконаних маніпуляцій та проведеного лікування;

іншу інформацію (щодо супутніх захворювань, вжиття додаткових заходів з безпеки, інфекційного контролю тощо) за потреби.

11. Усі пацієнти, які доставлені до ЗОЗ Бригадами, підлягають обов'язковому прийому черговим медичним працівником відділення екстреної (невідкладної) медичної допомоги (далі - Відділення) незалежно від місця проживання, реєстрації, наявності чи відсутності документів, що засвідчують особу пацієнта.

12. У разі затримання Бригади у Відділенні протягом більше ніж 15 хвилин, керівник Бригади повинен повідомити про це старшому черговому медичному працівнику підрозділу центру екстреної медичної допомоги та медицини катастроф.

13. Керівник Бригади повинен заповнити [форму N 114/о](#), вказавши обсяг наданої допомоги, та передати її черговому медичному працівнику Відділення.

14. У разі якщо пацієнта у невідкладному стані доставлено у ЗОЗ з розладом притомності або у стані алкогольного чи наркотичного/токсичного сп'яніння, керівник Бригади повинен зробити перепис документів і цінностей пацієнта з відповідним записом у формі первинної медичної облікової документації N 110/о "Карта виїзду швидкої медичної допомоги", затвердженій [наказом Міністерства охорони здоров'я України від 17 листопада 2010 року N 999](#), зареєстрованій в Міністерстві юстиції України 03 лютого 2011 року N 147/18885 (далі - форма 110/о), та у [формі N 114/о](#) з обов'язковим підписом чергового медичного працівника Відділення про прийом документів і цінностей пацієнта.

15. У випадках, коли відсутні ознаки, які чітко вказують на біологічну смерть, та відсутні критерії припинення реанімаційних заходів відповідно до чинних клінічних протоколів та стандартів екстреної медичної допомоги, Бригада

проводить повний об'єм реанімаційних заходів та транспортує пацієнта у відповідний ЗОЗ.

16. Після того як пацієнта було прийнято у ЗОЗ, керівник Бригади повинен негайно повідомити в оперативно-диспетчерську службу назву ЗОЗ та час госпіталізації і зробити відповідний запис із номером реєстрації у [формі N 110/о](#).

17. У випадку виявлення (підозри) у пацієнта інфекційної хвороби, що викликає надзвичайну ситуацію у сфері санітарно-епідеміологічного благополуччя населення, Бригада діє відповідно до [Закону України "Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення"](#), [Закону України "Про захист населення від інфекційних хвороб"](#), нормативно-правових актів Міністерства охорони здоров'я України та відповідних стандартних операційних процедур (протоколів, алгоритмів), затверджених керівником центру екстреної медичної допомоги та медицини катастроф.

18. Цей Порядок поширюється також на медичні бригади, які беруть участь в аеромедичній евакуації пацієнтів.

**В. о. Генерального директора
Директорату медичного забезпечення О. Данилюк**